

UZASADNIENIE do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 23.12.2014 r.
w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych
dla obszaru Natura 2000 Ostoja Tyszowiecka PLB060011

Zgodnie z art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r., poz. 627 z późn. zm) regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego, w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000. Plan zadań ochronnych sporządzany jest na 10 lat; pierwszy projekt sporządza się w terminie 6 lat od dnia zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską jako obszaru mającego znaczenia dla Wspólnoty (art. 28 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody).

Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 zawiera:

- 1) opis granic obszaru i mapę obszaru Natura 2000;
- 2) identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony;
- 3) cele działań ochronnych;
- 4) określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących:
 - a) ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk,
 - b) monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów, o których mowa w pkt. 3,
 - c) uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony;
- 5) wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planach zagospodarowania przestrzennego województw oraz planach zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000;
- 6) wskazanie terminu sporządzenia, w razie potrzeby, planu ochrony dla części lub całości obszaru (art. 28 ust.10 ustawy).

Tryb sporządzania projektu planu zadań ochronnych i zakres prac na potrzeby sporządzania projektu planu zadań ochronnych określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2010 r. Nr 34, poz. 186 z późn. zm).

Sporządzający projekt planu zadań ochronnych umożliwia zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzaniem tego projektu (art. 28 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody) oraz zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu (art. 28 ust. 3 i ust. 4 ustawy o ochronie przyrody).

Obszar Natura 2000 Ostoja Tyszowiecka PLB060011 został wyznaczony w związku z wypełnieniem zobowiązań Polski wynikających z DYREKTYWY RADY 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz. U. UE L 20/7 z dnia 26.01.2010) i uznany za obszar specjalnej ochrony ptaków (OSO). Obszar specjalnej ochrony ptaków Ostoja Tyszowiecka PLB060011 o powierzchni 11029.4 ha, został wyznaczony rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 5 września 2007 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 /Dz.U. Nr 179, poz. 1275 z późn. zm./ (data wejścia w życie – 13 października 2007 r.). Aktualny status prawny, granice i powierzchnia obszary regulowane są rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 roku w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. Nr 25, poz. 133, z późn. zm.).

Projekt planu zadań ochronnych dla obszaru specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Ostoja Tyszowiecka PLB060011 (zwanego dalej Obszarem) został sporządzony z uwzględnieniem wymagań określonych w art. 28 ust. 10 *ustawy o ochronie przyrody* oraz zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 roku w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2010 r. Nr 34, poz. 186 z późn. zm.).

Zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych (dokumentacja sieci Natura 2000, zawierająca zakres zgodny ze stosownymi decyzjami wykonawczymi Komisji Europejskiej) Obszar wyznaczono w celu zachowania we właściwym stanie ochrony niżej wymienionych ptaków, wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG:

A022 *Ixobrychus minutus* Bączek
A072 *Pernic apivorus* Trzmielojad
A089 *Clanga pomarina* Orlik krzykliwy
A092 *Hierraetus pennatus* Orzełek
A119 *Porzana porzana* Kropiatka
A120 *Porzana parva* Zielonka
A122 *Crex crex* Derkacz
A154 *Gallinago media* Dubelt
A196 *Chlidonias hybrida* Rybitwa białowąsa
A230 *Merops apiaster* Żoła
A429 *Dendrocopos syriacus* Dzieciół białoszyi
A272 *Luscinia svecica* Podróżniczek
A321 *Ficedula albicollis* Mucholówka białoszyja

Kody zaczerpnięte z portalu Eionet http://bd.eionet.europa.eu/activities/Natura_2000/reference_portal, będącego oficjalnym partnerem Europejskiej Agencji Środowiska (EEA).

Założeniem do opracowania projektu planu zadań ochronnych dla Obszaru jest ochrona naturalnych siedlisk przedmiotów ochrony, mająca na celu zapewnienie im przetrwania oraz reprodukcji na obszarze ich występowania, który to obowiązek wynika z art. 4 ust. 1 Dyrektywy Ptasiej (Dyrektywa Rady 79/409/EWG z dnia 02 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz.U.UE.L 103, 25/04/1979 P. z późn. zm.).

Przedmiotowy projekt planu zadań ochronnych zawiera wszystkie niezbędne elementy wynikające z zapisów ww. *ustawy o ochronie przyrody* i ww. *rozporządzenia w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000*.

Plan zadań ochronnych został opracowany w ramach projektu POIS.05.03.00-00-186/09 pn. "Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 na obszarze Polski", dofinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. W ramach prac nad projektem planu została sporządzona dokumentacja planu zadań ochronnych, której wykonawcą było Lubelskie Towarzystwo Ornitologiczne. Wyniki prac eksperckich posłużyły do przygotowania niniejszego projektu zarządzenia.

Plan zadań ochronnych został sporządzony dla całego obszaru Natura 2000 Ostoja Tyszowiecka PLB060011, gdyż nie stwierdzono okoliczności, o których mowa w art. 28 ust. 11 *ustawy o ochronie przyrody*:

- 1) dla obszaru, ani jego części nie ustanowiono planu ochrony,
- 2) na terenie obszaru nie znajduje się park narodowy, rezerwat przyrody lub park krajobrazowy, dla których ustanowiono plan ochrony uwzględniający zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 *ustawy o ochronie przyrody*,
- 3) na terenie obszaru nie znajduje się park narodowy lub rezerwat przyrody, dla których ustanowiono zadania ochronne uwzględniające zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 *ustawy o ochronie przyrody*,
- 4) obszar nie pokrywa się w całości lub w części z obszarem nadleśnictwa, dla którego ustanowiony plan urządzenia lasu uwzględnia zakres, o którym mowa w ust. 10,
- 5) obszar nie znajduje się na obszarach morskich.

Przebieg granic obszaru w postaci mapy przedstawiono w załączniku nr 2, oraz opisano w załączniku nr 1 w oparciu o punkty węzłowe, dla których podano długość i szerokość geograficzną w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992, tj. w układzie współrzędnych, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt. 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 października 2012 r. w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych (Dz. U. 2012, poz. 1247).

Przedmiotowy projekt planu zadań ochronnych zawiera wszystkie niezbędne elementy wynikające z zapisów ww. *ustawy o ochronie przyrody* i ww. *rozporządzenia w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000*. Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Ostoja Tyszowiecka PLB060011 poddany jest czterem podstawowym kierunkom zagrożeń, wynikającym z: intensyfikacji rolnictwa, sposobu prowadzenia gospodarki leśnej, urbanizacji i rozbudowy infrastruktury (komunikacyjnej, energetycznej, przemysłowej). Spośród wymienionych grup zagrożeń, najistotniejszymi są:

- a) zaniechanie gospodarki łąkarskiej i sukcesja trzciny i roślinności krzewiastej w dolinach rzecznych,
- b) prace hydrotechniczne w dolinach rzecznych – konserwacje regulacji cieków, udrażnianie koryt rzecznych poprzez usuwanie drzew, karp korzeniowych itp., udrażnianie sieci rowów melioracyjnych i kopanie nowych rowów,
- c) intensyfikacja rolnictwa, polegająca na przekształcaniu łąk i mokradeł na pola uprawne,
- d) eksploatacja starodrzewów w lasach administrowanych przez nadleśnictwa,
- e) usuwanie drzew w krajobrazie rolniczym,
- f) lokalizacja w obszarze i jego sąsiedztwie turbin wiatrowych niewielkich mocy oraz plany lokalizacji farm wiatrowych najwyższych mocy,
- g) potencjalne poszukiwanie oraz eksploatacja gazu i ropy naftowej w obszarach występowania tych złóż,
- h) potencjalne zagrożenie ze strony drapieżników: norki amerykańskiej, szopa pracza, lisa, jenota oraz psów i kotów - oddziałujących negatywnie na populację ptaków,

Zagrożeniom przyporządkowano kody i opisy z Listy referencyjnej zagrożeń, presji i działań stanowiącej załącznik nr 5 obowiązującej Instrukcji wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000.

Wskazane działania ochronne mają na celu utrzymanie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony poprzez zachowanie siedlisk łągowych oraz terenów żerowiskowych. W przypadku gatunków, Bączka oraz Zielonki, tj. gatunków zajmujących siedliska związane ze strefą szuwarów zbiorników wodnych, podstawowym celem jest zachowanie dotychczas istniejących siedlisk na terenie zbiorników, wykorzystywanych gospodarczo. Celem istotnym z punktu widzenia ochrony gatunków ptaków zajmujących tereny łąk (derkacz, dubelt, kropiatka) jest utrzymanie powierzchni oraz charakteru siedlisk, poprzez kontynuację gospodarki łąkarskiej bądź pastwiskowej, realizowanej w ramach programów wsparcia (programów rolnośrodowiskowych). Dla dzięcioła białoszyjego istotnym będzie utrzymanie siedlisk w postaci szpalerów drzew, szczególnie starszych (dziuplastych) egzemplarzy, stanowiących miejsca łągowe gatunku. Żoła jest gatunkiem, dla którego istotne jest utrzymanie we właściwym stanie siedlisk łągowych i żerowisk. Zachowanie we właściwym stanie stanowisk muchołówki białoszyjej wymagać będzie działań, mających na celu zachowanie części starodrzewów leśnych, szczególnie drzew dziuplastych w drzewostanach gospodarczych. Utrzymanie powierzchni stawów – siedlisk łągowych i żerowisk jest istotne dla rybitwy białowąsej. Cele działań ochronnych dla takich gatunków jak: trzmielojad, orlik krzykliwy oraz orzełek, polegają na: utrzymaniu określonego wieku drzewostanu oraz zachowaniu otwartego charakteru obecnego przeznaczenia agrocenoz i siedlisk użytkowanych jako łąki i pastwiska. Utrzymanie siedlisk łągowych gatunku, poprzez zachowanie zakrzewionych łąk i torfianek jest celem dla podróżniczka.

Działania, które pozwolą osiągnąć ww. cele związane będą z gospodarką rolną, polegającą na utrzymaniu kośno – pastwiskowego charakteru obszarów dolinnych.

Zaplanowany monitoring dotyczy stanu zachowania gatunków i ich siedlisk obejmuje:

- A022 Bączek – kontrolę wskaźników: liczebność i trend (parametr Populacja), powierzchnia oraz struktura i funkcja (parametr Siedlisko)
- A119 Kropiatka – kontrolę wskaźników: liczebność i trend (parametr Populacja), powierzchnia oraz struktura i funkcja (parametr Siedlisko)
- A072 Trzmielojad - kontrolę wskaźników: liczebność i trend (parametr Populacja),

- A089 Orlik krzykliwy - kontrolę wskaźników: liczebność i trend (parametr Populacja), powierzchnia oraz struktura i funkcja (parametr Siedlisko)
- A120 Zielonka - kontrolę wskaźników: liczebność i trend (parametr Populacja), powierzchnia oraz struktura i funkcja (parametr Siedlisko)
- A122 Derkacz – kontrolę wskaźników: liczebność i trend (parametr Populacja), powierzchnia oraz struktura i funkcja (parametr Siedlisko)
- A154 Dubelt – kontrolę wskaźników: liczebność i trend (parametr Populacja), powierzchnia oraz struktura i funkcja (parametr Siedlisko)
- A321MUCHOŁÓWKA BIAŁOSZYJA - kontrolę wskaźników: liczebność i trend (parametr Populacja), powierzchnia oraz struktura i funkcja (parametr Siedlisko)

Zaplanowany monitoring dotyczy stanu zachowania wszystkich przedmiotów ochrony w obszarze według parametrów i wskaźników Państwowego Monitoringu Środowiska, opracowywanych przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

Sporządzenie planu ochrony dla Obszaru nie jest konieczne. Plan zadań ochronnych jest wystarczającym narzędziem do zapewnienia ochrony przedmiotom ochrony w obszarze.

Plan zadań ochronnych nie zawiera wskazań do dokumentów planistycznych.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie obwieszczeniem znak: WSTIII.6320.5.10.2012.PS, z dnia 19 lipca 2012 r., zawiadomił o przystąpieniu do opracowywania projektu planu zadań ochronnych dla ww. obszaru Natura 2000 oraz możliwości złożenia uwag i wniosków do założeń przedmiotowego dokumentu. W trakcie procesu planistycznego przeprowadzono cztery spotkania dyskusyjne, które odbyły się w dniach:

27.07.2012 r. w Samorządowym Centrum Kultury w Tyszowcach, 11.09.2012 r. w Urzędzie Gminy Łaszczów, 25.09.2012 r. warsztaty terenowe, 25.10.2012 r. w samorządowym Ośrodku Kultury w Tyszowcach. Do prac nad określeniem działań ochronnych (w zespole roboczym, zwanym Zespołem Lokalnej Współpracy) zostali zaproszeni przedstawiciele: Gmin Jarczów, Łaszczów, Rachanie, Tyszowce, Ułhówek, Telatyn, Komarowie, Starostwa Powiatowego w Tomaszowie Lubelskim, RDLP w Lublinie, Nadleśnictw: Tomaszów, Krasnystaw oraz Mircze, Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie, Zarząd Zlewni Wisły i Bugu granicznego w Lublinie, Wojewódzkiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Końskowoli (Oddział w Sitnie), Lubelskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Końskowoli, Zespołu Doradztwa Rolniczego w Tomaszowie Lubelskim oraz w Hrubieszowie, Wojewódzkiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Lublinie O/Zamość, Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad o/Lublin, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Biuro Powiatowe w Tomaszowie Lubelskim, a także przedstawiciele organizacji pozarządowej (ZamTop).

W trakcie prac nad sporządzaniem projektu Planu Zadań Ochronnych, na pierwszym spotkaniu dyskusyjnym w dniu 27 lipca 2012 r., przedstawiciel RDLP w Lublinie dokonał zgłoszenia wniosku ustnego: „*wyłączenie powierzchni Lasów Państwowych z procedury ustanawiania projektu PZO na podstawie art. 28 ust. 11 pkt 3a ustawy o ochronie przyrody*” (PZO nie sporządza się dla obszaru Natura 2000 lub jego części pokrywającego się w całości lub w części z obszarem nadleśnictwa, dla którego ustanowiony plan urządzenia lasu został poddany ocenie oddziaływania na środowisko).

Obwieszczeniem z dnia 29 października 2013 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie zawiadomił o możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu, poprzez zapoznanie się z projektem planu zadań ochronnych i możliwości składania uwag i wniosków. Informacja została podana do publicznej wiadomości zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt. 1,2,3,4 i 5 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 z późn. zm.) i w związku z art. 28 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r., poz. 627 z późn. zm). Obwieszczenie zostało zamieszczone na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie, a także ukazało się drukiem w prasie lokalnej (Dziennik Wschodni) w dniu 29 października 2013 r. Obwieszczenie było również wywieszane na tablicach ogłoszeń:

- Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie oraz Wydziału Spraw Terenowych III w Zamościu: w dniach 29.10.2013 – 20.11.2013
- Urzędu Gminy Mircze: w dniach 29.10.2013 – 20.11.2013

- Urzędu Gminy w Werbkowicach: w dniach 29.10.2013 – 20.11.2013
- Urzędu Gminy Komarów-Osada: w dniach 29.10.2013 – 20.11.2013
- Urzędu Miejskiego w Tyszowcach: w dniach 29.10.2013 – 20.11.2013

Osoby zainteresowane projektem miały 21 dni na składanie uwag i wniosków.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie po przeanalizowaniu identycznych uwag wniesionych przez wymienionych Wnioskodawców ustalił, co następuje:

1. Wójt Gminy Komarów-Osada (data wpłynięcia pisma 19 listopada 2013 r.) z dnia 18 listopada 2013 r., znak: RGO.V.6727.129.2013

Uwagę o treści: Wniosek o modyfikację obszaru Ostoi Tyszowieckiej, w części gdzie usytuowane są zabudowania siedliskowe mieszkańców.

nie uwzględniono. Wyznaczony obszar Natura 2000 Ostoja Tyszowiecka PLB060011 jest zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody formą ochrony przyrody. Sieć obszarów Natura 2000 obejmuje obszary specjalnej ochrony ptaków, specjalne obszary ochrony siedlisk oraz obszary mające znaczenie dla Wspólnoty. Regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, kierując się koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których wyznaczono obszar Natura 2000. Zgodnie z art. 33 ww. ustawy zabrania się podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000. Odstępstwem od tego są konieczne wymogi nadrzędnego interesu publicznego, w tym wymogi o charakterze społecznym lub gospodarczym, wobec braku rozwiązań alternatywnych. Wówczas właściwy miejscowo regionalny dyrektor ochrony środowiska może zezwolić na realizację planu lub działań, mogących znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, zapewniając wykonanie kompensacji przyrodniczej niezbędnej do zapewnienia spójności i właściwego funkcjonowania sieci obszarów Natura 2000. Ponadto warto zaznaczyć, że w przedmiotowych obszarach nie obowiązują z góry narzucone zakazy oraz nakazy, a ochrona zasobów przyrodniczych odbywa się poprzez właściwe użytkowanie terenów, dostosowane do lokalnych uwarunkowań, uwzględniające potrzeby rozwoju gospodarczego i społecznego. Obszar Natura 2000 Ostoja Tyszowiecka obejmuje swoim zasięgiem około 29 % powierzchni gminy Komarów-Osada. Zgodnie z przeprowadzonym planem zadań ochronnych zalecane są następujące działania na terenie gminy: zachowanie terenów mokradłowych; tworzenie rozwiązań dotyczących gospodarki wodno-ściekowej, w pasach drogowych, bądź w obszarach, w których nie występują istotne populacje gatunków, będących przedmiotami ochrony; zachowanie istniejącego w dolinie rzecznej zasięgu terenów budowlanych, bez jego powiększania; zalesianie nowych obszarów w wyznaczonych strefach; unikanie lokalizacji w dolinie terenów budowlanych, które mogłyby generować przedsięwzięcia negatywnie wpływające na warunki bytowania ptaków oraz trasy ich migracji; zachowanie istniejących korytarzy ekologicznych; weryfikację ustaleń zakresu eksploatacji złóż kopalin w kontekście wymogu ochrony obszaru. Każde z wymienionych przez Wnioskodawcę działań, które w opinii Wnioskodawcy położenie gminy w obszarze Natura 2000 ogranicza, będzie rozpatrywane jednak indywidualnie zgodnie z procedurą ocenową opisaną w ustawie z dnia 03 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Nie można jednoznacznie określić na obecnym etapie, że każde z wymienionych przez Wnioskodawcę działań będzie znacząco negatywnie wpływało na przedmioty ochrony występujące w obszarze Natura 2000 Ostoja Tyszowiecka. W piśmie skierowanym do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie Wnioskodawca opisuje, że tereny objęte obszarem Ostoi Tyszowieckiej położone na terenie gminy Komarów-Osada, zgodnie z uchwalonym Uchwałą Nr X/64/2003 Rady Gminy Komarów-Osada z dnia 05 grudnia 2003 roku, ogłoszonym w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego z 2004 roku, Nr 16, poz. 483, przeznaczone są pod tereny budownictwa zagrodowego, pod tereny upraw rolnych (w tym użytki zielone), pod tereny leśne, pod drogi gminne i powiatowe a także pod tereny obiektów i urządzeń produkcji gospodarki rybackiej. Wymieniona kwalifikacja obszarów na terenie gminy Komarów-Osada

jest niezgodna z obecnie zidentyfikowanym stanem rzeczy, ze względu na to, że dokumenty planistyczne uchwalone przed 01 maja 2004 roku nie przeszły strategicznej oceny oddziaływania na obszar Natura 2000, która ma na celu m.in. określenie wpływu planowanego zagospodarowania na obszary Natura 2000. Wykonany projekt planu zadań ochronnych pozwolił zweryfikować dane dotyczące wcześniej określonych przedmiotów ochrony, a także zagrożenia, cele oraz działania. Podsumowując, w oparciu o pozyskane dane informujemy, że nie ma możliwości zmodyfikowania obszaru Ostoja Tyszowiecka PLB060011 w części gdzie usytuowane są zabudowania siedliskowe mieszkańców, zmniejszając jego powierzchnię. Podejmowane działania w obszarze Natura 2000 oraz poza tym obszarem, zgodnie z polskim prawodawstwem, rozpatrywane są niejednoznacznie. Ponadto zaliczenie tych gruntów jako obszar chroniony, nie jest tożsame z brakiem możliwości lub utrudnieniem możliwości remontu, modernizacji nowych budynków oraz nowej budowy, co wyjaśnione zostało powyżej.

2. **Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Lublinie (data wpłynięcia pisma 20 listopad 2013 r.) z dnia 15 listopad 2013 r., znak: ZO-7327-16/2012**
3. **Nadleśnictwo Tomaszów (data wpłynięcia pisma 20 listopad 2013 r.) z dnia 18 listopad 2013 r., znak: ZG-7327-57/13.**
4. **Nadleśnictwo Mircze (data wpłynięcia pisma 20 listopad 2013 r.) z dnia 08 listopad 2013 r., znak: ZG-7327-3/13.**

Uwagę o treści: Wniosek o wyłączenie gruntów Skarbu Państwa, w zarządzie Lasów Państwowych – Nadleśnictwa Tomaszów oraz Nadleśnictwa Mircze.

nie uwzględniono. Zgodnie z poprzednio obowiązującymi przepisami ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, wspomnianymi przez Wnioskodawców, planu zadań ochronnych nie sporządzano dla obszaru Natura 2000 lub jego części pokrywającego się w całości lub części z obszarem nadleśnictwa, dla którego ustanowiony plan urządzenia lasu został poddany ocenie oddziaływania na środowisko. Obecnie obowiązujący przepis art. 28 ust. 11 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody w brzmieniu obowiązującym został wprowadzony na podstawie ustawy z dnia 13 lipca 2012 r. o zmianie ustawy o ochronie przyrody oraz niektórych innych ustaw, która weszła w życie z dniem 01 października 2012 r. Celem zmiany było uzyskanie zgodności polskiego prawa z wymogami art. 6 ust. 1 Dyrektywy siedliskowej oraz art. 4 ust. 1 Dyrektywy ptasiej. Wprowadzona norma prawna w art. 28 ust. 11 pkt. 3a ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody pozwala uniknąć niezgodności z prawem unijnym. Na podstawie Kodeksu postępowania administracyjnego do spraw w toku, nie zakończonych należy uwzględnić zmiany przepisów, o których mowa powyżej. Ponadto warto przypomnieć informacje podawane na spotkaniach Zespołu Lokalnej Współpracy, iż wnioskowane grunty w zarządzie Lasów Państwowych – Nadleśnictwa Tomaszów oraz Nadleśnictwa Mircze, są istotne szczególnie ze względu na gatunki chronione prawem polskim i unijnym: trzmielojada, orlika krzykliwego, orzełka oraz muchołówkę białoszyją. Stan zachowania tych przedmiotów ochrony w ramach inwentaryzacji przyrodniczej oceniono jako właściwy. Określono jednak zagrożenia, które mogłyby obniżyć wyznaczoną ocenę ogólną stanu ochrony. Wyłączenie wnioskowanych oddziałów leśnych, a wraz z tym planowanych działań, mogłoby skutkować nie osiągnięciem celu zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony. W związku z powyższym nie ma podstaw do wyłączenia części gruntów Skarbu Państwa, w zarządzie Lasów Państwowych, cennego i unikalnego w skali europejskiej obszaru Natura 2000 Ostoja Tyszowiecka PLB060011.

Uwagę o treści: W załączniku nr 5 do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Tyszowiecka, w kolumnie pt. „Podmiot odpowiedzialny za wykonanie” należy usunąć zapis: „posiadacz terenu” jako odpowiedzialny za wykonanie działań ochronnych:

- 1) zaprojektowanych w odniesieniu do przedmiotów ochrony – A119 Kropiatka, A122 Derkacz i A154 Dubelt,
 - a) „Działania obligatoryjne:
 - zachowanie siedlisk gatunku położonych na trwałych użytkach zielonych,

- ekstensywne użytkowanie kośne lub kośno – pastwiskowe trwałych użytków zielonych.”

b) „Działania fakultatywne:

- koszenie ręczne lub mechaniczne, raz w roku po 31 lipca, z usunięciem biomasy poza powierzchnię łąki, z możliwością opóźnienia koszenia w wyniku wystąpienia podtopień do końca lutego roku następnego,
- pozostawienie 10% powierzchni działki niekoszonej, w każdym roku innego fragmentu, z usunięciem biomasy poza powierzchnię łąki, z możliwością opóźnienia koszenia w wyniku wystąpienia podtopień do lutego roku następnego.”

nie uwzględniono. Obszar wdrażania wskazany jest orientacyjnie, bez odniesienia do poszczególnych nieruchomości gruntowych. Precyzyjne wskazanie miejsca wykonania działań ochronnych nastąpi w momencie kiedy będzie wiadomo, czy i który podmiot dane działanie będzie chciał wykonać, na podstawie zapisu zarządzenia określającego podmiot odpowiedzialny za wykonanie poszczególnych działań ochronnych „właściciel lub posiadacz obszaru na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 albo na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu dochodowości, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność jednostek samorządu terytorialnego zarządca nieruchomości w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa albo w przypadku braku tych przepisów na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000”. Przedmiotowe sformułowanie wynika z wytycznych Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (pismo z dnia 28 marca 2011 r. znak DON-WP.082.1.7.2011.jb), zgodnie z którymi: *„tego rodzaju zapis wyczerpuje katalog podmiotów odpowiedzialnych za wykonanie działań ochronnych, którymi mogą być zarówno osoby fizyczne, jak i prawne, Skarb Państwa czy gminy, a wskazanie ich należy do zakresu prac koniecznych do sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000”*. Podkreślenia wymaga fakt, iż działania w ramach planu zadań ochronnych są dobrowolne. Ochrona obszaru Natura 2000 będzie trwała tylko wtedy, jeżeli będzie oparta na „wspólnym zrozumieniu” potrzeb i uwarunkowań ochrony obszaru przez ludzi z tym obszarem związanych. Dlatego proces sporządzania PZO został uspołeczniony (spotkania dyskusyjne, konsultacje). Art. 36 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody wskazuje, że jeżeli działalność gospodarcza, rolna, leśna, łowiecka lub rybacka wymaga dostosowania do wymogów ochrony obszaru Natura 2000, na którym nie mają zastosowania programy wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości, regionalny dyrektor ochrony środowiska może zawrzeć umowę z właścicielem lub posiadaczem obszaru, z wyjątkiem zarządców nieruchomości Skarbu Państwa, która zawiera wykaz niezbędnych działań, sposoby i terminy ich wykonania oraz warunki i terminy rozliczenia należności za wykonane czynności, a także wartość rekompensaty za utracone dochody wynikające z wprowadzonych ograniczeń. ponadto należy wskazać, iż zaprojektowania działania ochronne zostały dostosowane do wymogów programów rolnośrodowiskowych (określono, które działania są obligatoryjne, a które fakultatywne). W konsekwencji powyższego podmiot decydujący się na przystąpienie do programu rolnośrodowiskowego, będzie równocześnie realizował ochronę obszaru Natura 2000. W związku z powyższym, nie ma podstaw do usunięcia zapisu ‘posiadacz terenu’ jako odpowiedzialnego za wykonanie działań ochronnych.

Uwagę o treści: W załączniku nr 3 do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Tyszowiecka PLH060011, w kolumnie pt. „Zagrożenia” należy zmodyfikować zapisy:

- a) „B02.02 – wycinka lasu. Zmniejszanie powierzchni drzewostanów w starszym wieku, preferowanych do zakładania gniazd, ...”,
zaprojektowany w odniesieniu do przedmiotów ochrony: A072 Trzmielojad, A089 Orlik krzykliwy, A092 Orzełek,
- b) „B02.02 – wycinka lasu. Zmniejszanie powierzchni drzewostanów w starszym wieku, usuwanie drzew dziuplastych oraz obumarłych i obumierających – z potencjałem do zasiedlenia, ...”,
zaprojektowany w odniesieniu do przedmiotu ochrony: A321 muchołówka białoszyja.

uwzględniono. W trakcie realizowanego projektu planu zadań ochronnych: inwentaryzacji przyrodniczej oraz prac kameralnych, biorący udział w sporządzaniu dokumentacji zespół ekspertów zwrócił uwagę, że prowadzona gospodarka leśna może stanowić zagrożenie potencjalne dla przedmiotów ochrony: trzmielojada, orlika krzykliwego, orzełka oraz muchołówki białoszyjej. W związku z przytoczonymi argumentami przez Wnioskodawców przekształcono wyżej wymienione zapisy, w odniesieniu do poszczególnych przedmiotów ochrony:

A072 Trzmielojad, A089 Orlik krzykliwy, A092 Orzełek: „B02.02 – wycinka lasu. Zmniejszanie powierzchni drzewostanów w starszym wieku, preferowanych do zakładania gniazd (dotyczy lasów prywatnych), a także niepokojenie i płoszenie podczas prac leśnych”.

A321 muchołówka biało szyja: „B02.02 – wycinka lasu. Zmniejszanie powierzchni drzewostanów w starszym wieku, usuwanie drzew dziuplastych oraz obumarłych i obumierających – z potencjałem do zasiedlenia (dotyczy lasów prywatnych), a także niepokojenie i płoszenie podczas prac leśnych”.

Uwagę o treści: W załączniku 4 do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Tyszowiecka PLH060011, w kolumnie pt. „Cele działań ochronnych” należy usunąć zapis:

„Utrzymanie średniego wieku drzewostanów w obszarze na poziomie 60 lat.”

zaprojektowany w odniesieniu do przedmiotów ochrony: A072 Trzmielojad, A089 Orlik krzykliwy, A092 Orzełek.

uwzględniono. Po ponownej analizie dokumentacji planu zadań ochronnych, a także argumentacji Wnioskodawców zdecydowano się usunąć cel działań ochronnych: „Utrzymanie średniego wieku drzewostanów w obszarze na poziomie 60 lat” dla następujących gatunków: trzmielojad, orlik krzykliwy oraz orzełek.

5. Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska

Uwagę o treści: Czy właściciel lub posiadacz terenu jest w stanie zidentyfikować siedliska przedmiotów ochrony położonych na trwałych użytkach zielonych?

wytlumaczenie. Poprzez realizację działań związanych z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania, w tym wdrożenie działań obligatoryjnych oraz fakultatywnych na działkach opisanych w załączniku nr 6 do przedmiotowego zarządzenia Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Lublinie będzie dążyła do zachowania siedlisk przedmiotów ochrony w obszarze.

Uwagę o treści: Wskazanie terminów i częstotliwość monitoringu.

uwzględniono. Poprawiono częstotliwość wykonywania monitoringu dotyczących przedmiotów ochrony w obszarze oraz określono lata ich wykonania.

Po ponownej analizie dokumentacji dotyczącej dokumentów planistycznych uznano, że zgodnie z wytycznymi Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska pn. „Opracowanie planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000” zmiana istniejącego planu zagospodarowania może wystąpić wówczas, gdy skutkiem realizacji takiego planu lud studium byłoby istotne negatywne oddziaływanie na obszar Natura 2000, biorąc pod uwagę cele ochrony obszaru. Wcześniej proponowane zapisy nie wynikały z negatywnego oddziaływania planu, a jedynie dodawały zapisy, które w przyszłości potencjalnie miałyby chronić przedmioty ochrony w obszarze. Nie istnieje potrzeba wdrożenia takich działań, ponieważ ewentualne oddziaływanie nowych inwestycji regulują inne przepisy, w tym procedura oceny oddziaływania na środowiska.

W ramach prac nad dokumentem dokonano także niezbędnych poprawek redakcyjnych.

Projekt zarządzenia, na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206 z późn. zm.), został uzgodniony przez Wojewodę Lubelskiego pismem z dnia 16 grudnia 2014 r., znak: PN-I.0522.41.2014.GK.

Realizacja działań ochronnych zawartych w niniejszym akcie prawnym będzie finansowana, m.in. ze środków budżetu państwa w tym w części, której dysponentem jest sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000. Nie wyklucza się możliwości wykorzystania innych źródeł finansowania. Szacuje się, że koszt realizacji działań ochronnych zawartych w niniejszym planie w okresie 10 lat wyniesie łącznie około 8 tys. zł (kwota ta nie uwzględnia kosztów związanych z modyfikacją metod gospodarowania na siedliskach przyrodniczych). Koszt działań z zakresu monitoringu działań ochronnych (monitoring stanu siedlisk) szacunkowo wyniesie około 26 tys. zł.

Koszty realizacji działań przewidzianych w planie będą pokrywane z funduszy celowych pozyskanych przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Lublinie.

Niniejszy akt normatywny oddziałuje na zarządcę gruntów, tj. gminy: Jarczów, Łaszczów, Rachanie, Telatyn, Tyszowce, Ulhówek, Nadleśnictwo Mircze, Tomaszów Lubelski oraz właścicieli prywatnych. Nie zawiera zapisów mogących skutkować wpływem na rynek pracy, nie wpłynie na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczości, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw, nie wpłynie także na sytuację i rozwój regionalny.